

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งที่จะติดตามการดำเนินงานตามโครงการโรงเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ซึ่งผู้วิจัยจะเสนอวิธีการดำเนินการวิจัย ตามลำดับดังนี้

- 3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง
- 3.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 สร้างเครื่องมือวิจัย
- 3.4 รวบรวมข้อมูล
- 3.5 วิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 สรุปผลวิจัย

3.1 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าหาความรู้เกี่ยวกับการศึกษาและการพัฒนาชุมชน ศึกษาปัญหาต่างๆที่จะเป็นอุปสรรคในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาชุมชน ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น จากตำรา วารสาร งานวิจัย ตลอดจนการขอคำแนะนำจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม และประกอบการวิจัย

3.2 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วยผู้บริหาร ครูผู้ร่วมโครงการ บุคคลที่เกี่ยวข้องที่โรงเรียนแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการ รพช.ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น ดังนี้

- 1.ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการ และผู้ช่วยผู้บริหารทุกฝ่าย จำนวน 12 โรงเรียน 60 คน

2. ครูผู้รับผิดชอบโครงการ และครูผู้เข้าร่วมโครงการ 12 โรงเรียน จำนวน 36 คน
3. บุคคลที่เกี่ยวข้องที่เป็นคณะกรรมการ รพช.จำนวน 12 โรงเรียน จำนวน 84 คน
- การวิจัยครั้งนี้ใช้ประชากรเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 180 คน รายละเอียดเกี่ยวกับกลุ่มประชากรได้แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย

โรงเรียน	อำเภอ	จำนวน			
		ผู้บริหาร	คณะกรรมการฯ	ครู	รวม
ปี 2535					
1. โรงเรียนวิทยายน	ชุมแพ	5	7	3	15
2. น้ำพองพัฒนศึกษาฯ	น้ำพอง	5	7	3	15
3. เปือยน้อยศึกษา	เปือยน้อย	5	7	3	15
4. บัวใหญ่วิทยาคม	น้ำพอง	5	7	3	15
5. แวงน้อยศึกษา	แวงน้อย	5	7	3	15
6. ประชาธิปไตยวิทยาเสริม	พระยืน	5	7	3	15
ปี 2536					
7. พงษ์พัฒน์ศึกษา	น้ำพอง	5	7	3	15
8. ก้านเหลืองวิทยาคม	แวงน้อย	5	7	3	15
9. รสกันเฒ่าประชาอุปถัมภ์ พล		5	7	3	15
10. ยางคำวิทยาคม	กระนวน	5	7	3	15
11. ไตรคามวิทยา	หนองสองห้อง	5	7	3	15
12. บ้านโคกศึกษา	มัญจาคีรี	5	7	3	15
รวม		60	84	36	180

3.3 การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

1) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ทั้งหมด 3 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 แบบสำรวจผู้บริหาร เพื่อใช้สอบถามผู้บริหารโรงเรียนในโครงการโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ[Checklist] คำถามปลายเปิด[Open-ended] และแบบมาตราส่วนประมาณค่า[Rating scale] ประกอบด้วยแบบสอบถาม รวม 5 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การบริหารโครงการ รพช.

ตอนที่ 3 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ตอนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ตอนที่ 5 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ รพช.

ชุดที่ 2 แบบสอบถาม เพื่อใช้สอบถามครูผู้ร่วมโครงการของโรงเรียนในโครงการ รพช. ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ[Checklist] คำถามปลายเปิด [Open-ended]และแบบมาตราส่วนประมาณค่า[Rating scale] ประกอบด้วยแบบสอบถาม รวม 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

ตอนที่ 3 ปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ รพช.

ชุดที่ 3 แบบสอบถามเพื่อใช้สอบถามบุคคลที่เกี่ยวข้อง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบ ตรวจสอบรายการ[Checklist] และแบบมาตราส่วนประมาณค่า[Rating scale] ประกอบด้วยแบบสอบถาม 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ

2) การสร้างเครื่องมือวิจัย

ขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นดังนี้

(2.1) ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำรา ระเบียบต่างๆ ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชน และหน้าที่ของโรงเรียนมัธยมศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต

(2.2) นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จไปปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาการวิจัย แล้วนำใบหาความตรงตามเนื้อหา(Content Validity) และตรงตามโครงสร้าง(Construct Validity) โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 7 คน เป็นผู้ตรวจสอบ

(2.3) นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ไขและข้อเสนอจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุงใหม่ ต่อจากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับโรงเรียนเขาสวนกวางวิทยานุกูล อ.เขาสวนกวาง จ.ขอนแก่น จำนวน 15 คน เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีการของ Cronbach ทั้ง 3 ชุด ได้ค่าความเที่ยง 0.95 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาเห็นชอบเป็นครั้งสุดท้าย แล้วจัดพิมพ์เป็นเครื่องมือฉบับที่สมบูรณ์เพื่อเตรียมดำเนินการต่อไป

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังต่อไปนี้

1) ทำจดหมายราชการถึงหัวหน้าสถานศึกษา เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัย

2) แจกแบบสอบถามแก่ ผู้บริหาร ครูผู้ร่วมโครงการ บุคคลที่เกี่ยวข้องที่โรงเรียนแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการ รพช. ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยตัวเอง

3) รับแบบสอบถามคืนจากผู้ตอบแบบสอบถาม โดยไปรับด้วยตนเองและรับทางไปรษณีย์ ปรากฏว่าได้รับแบบสอบถามคืน 180 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้รับคืน

ลำดับที่	ชื่อโรงเรียน	จำนวน		คิดเป็นร้อยละ
		ส่งไป	ได้รับ	
1.	โรงเรียนรัตนหัตถ์วิทยายน	15	15	100
2.	โรงเรียนน้ำพองพัฒนศึกษาฯ	15	15	100
3.	โรงเรียนเปือยน้อยศึกษา	15	15	100
4.	โรงเรียนบัวใหญ่พิทยาคม	15	15	100
5.	โรงเรียนแวงน้อยศึกษา	15	15	100
6.	โรงเรียนพระราชรัฐวิทยาเสริม	15	15	100
7.	โรงเรียนพิงทุยพัฒนศึกษา	15	15	100
8.	โรงเรียนก้านเหลืองวิทยาคม	15	15	100
9.	โรงเรียนรสกนกเต็นประชาอุบลมณี	15	15	100
10.	โรงเรียนยางคำวิทยาคม	15	15	100
11.	โรงเรียนไตรคามวิทยา	15	15	100
12.	โรงเรียนบ้านโคกศึกษา	15	15	100
รวม		180	180	100

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าร้อยละ [Percentage]
- 2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์เนื้อหา [Content Analysis] หาความถี่ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
- 3) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามที่เป็น Rating scale หาความถี่ ค่ามัชฌิมคณิต [Mean หรือ $\bar{x}$] ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน [Standard Deviation หรือ S.D.] หาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
- 4) แบบสอบถามที่เป็นปลายเปิด นำมาหาความถี่ แล้วนำเสนอเป็นความเรียง การแปลผล ผู้วิจัยนำเอาระดับความคิดเห็นแต่ละข้อมาหา ค่าเฉลี่ย [$\bar{x}$] แล้วจึงกำหนดการตีความหมายของคะแนนเฉลี่ย ดังนี้

ตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อยที่สุดหรือไม่มีปัญหา

ตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายความว่า เป็นปัญหาน้อย

ตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายความว่า เป็นปัญหามากกลาง

ตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายความว่า เป็นปัญหามาก

ตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายความว่า เป็นปัญหามากที่สุด

ความคิดเห็นที่มีต่อโครงการ รพช.

ตั้งแต่ 1.00 – 1.49 หมายความว่า เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วย

ตั้งแต่ 1.50 – 2.49 หมายความว่า เห็นด้วยน้อย

ตั้งแต่ 2.50 – 3.49 หมายความว่า เห็นด้วยปานกลาง

ตั้งแต่ 3.50 – 4.49 หมายความว่า เห็นด้วยมาก

ตั้งแต่ 4.50 – 5.00 หมายความว่า เห็นด้วยมากที่สุด

3.6 สรุปผลวิจัย

การสรุปผลการวิจัยได้ดำเนินการโดยนำเสนอข้อมูลที่เป็นแบบตรวจคำตอบ แบบเต็ม ข้อความ แบบมาตราส่วนประเมินค่า แบบเลือกตอบและแบบปลายเปิดในรูปของความเรียง ซึ่งจะกล่าวละเอียดในบทที่ 5 ต่อไป